

det var sket, var der ikke længere Noget at gjøre i den Henseende for Kirkeministeren i Genhold til Anordningen af 1814. Hvis jeg vilde tage et Exempel fra et andet Forhold, tror jeg, at det vilde blive meget indlysende. Jeg kan ikke se, at noget stiller sig væsentlig anderledes med denne Fuldmagt, denne Instrux end, hvis der f. Ex. fra Rigsdagens Side var givet en Bevilling til at udføre et eller andet Foretagende indenfor visse Grændser. Derjom der f. Ex. var givet Fuldmagt til at bygge et Pantserfisk for ca. 2 Mill. Kroner, vilde deri ligge, at det kunde bygges for noget mindre eller bygges for noget mere, men saa snart Pantserfisket var færdigt og afleveret, var Instruxen udtømt, og der var ikke mere at gjøre, efter at den var udtømt, lige meget enten Bygningen blev dyrere eller billigere. Paa samme Maade mener jeg ogsaa, at den Instrux, som er givet Administrationen i 1814 er udtømt, da det sidste Skolelærerkald blev reguleret, og det er den paa samme Maade, hvad enten Reguleringen falder sammen med den i Forordningen nævnte Norm, eller den er bleven noget mindre eller noget højere. Det er altsaa den Fortsættelse af Anordningen af 1814, som staar imod den ærede Kirkeministers Opfattelse. Jeg tror imidlertid, at selv om der var nogen Tvivl om denne Anordnings Mening, maa denne Tvivl være falden bort ved den senere Lovgivning. Den senere Lovgivning bygger nemlig utvivlsomt paa den Opfattelse, jeg her har angivet. Den senere Lovgivning bygger paa den Opfattelse, at der i Genhold til Anordningen af 1814 er skabt en almindelig Retstilstand her i Landet for Skolelærerkaldenes Vedkommende. Denne Retstilstand, der saaledes er bragt til Veie, har i den senere Lovgivning faaet en ny og udtrykkelig Anerkjendelse derved, at denne Lovgivning bygger paa denne Forudsætning. Ved den senere Lovgivning, jeg her nævner, tænker jeg ikke fortrinsvis eller overhovedet paa Plakaten af 22de Mai 1839. Jeg erkender nemlig, at, naar den høitærede Kirkeminister derom ansører, at denne Plakat indeholder en Forandring i selve Anordningen af 1814, er det rigtigt. Plakaten af 1839 beviser for saa vidt ikke Noget, som der ogsaa efter den ærede Kirkeministers Opfattelse til en saadan Foranstaltning maatte kræves en udtrykkelig Lovgivningsakt, fordi den ikke paa nogen Maade kan siges at være en Udførelse af Anordningen af 1814, men en Forandring deri. Altsaa i selve denne Plakat finder jeg ikke noget Argument mod den ærede Kirkeministers Opfattelse. Imidlertid, det er ganske vist, at de forberedende Forhandlinger om denne Plakat ikke paa nogen Maade antyder, at enten Stænderforsamlingen eller Nogen overhovedet skulde have den Opfattelse for Die, som den ærede Kirkeminister nu vil gjøre gjældende. Der er imidlertid et andet Lovbud, jeg tillægger den største Betydning, det er Loven af 8de Marts 1856. Det stillede sig

nemlig saaledes i 1856, at Regjeringen i Forbindelse med Rigsdagen tog under Overveielse, hvorledes man skulde komme til en bedre Stilling for Almueskolelærerne her i Landet. Man havde da ogsaa den Norm, der var givet ved Anordningen af 1814, for Die. Man tænkte sig den Gang, at en saadan Forbedring kunde gennemføres derved, at man satte Anordningen af 1814 i Kraft igjen og omregulerede de allerede en Gang regulerede Embeder, saaledes at de naaede op til den Norm, som var sat i Anordningen af 1814. Det var det ene Alternativ, man tænkte sig den Gang. Ved Siden deraf tænkte man sig andre Alternativer, og det er de sidste, som senere ere blevene de gjældende. Man tænkte sig en Forøgelse af Skolelærernes Lønning gennem Alderstilleg, gennem Skolepenge og Fritagelse for Pension og Lignende, hvad der ogsaa blev Lov. Det der forelaa den Gang mellem Regjeringen og Folkethinget, var altsaa en almindelig Overveielse af, paa hvilken Maade man med en given Retstilstand for Die skulde kunne opnaa en Forandring deri. Det stod to Alternativer lige overfor hinanden. Det ene var det, at man, vel at mærke ved Lov kunde gjøre det, som den ærede Minister nu har gjort administrativt, og det andet var det, at man skulde opgive dette og holde sig til Retstilstanden og foretage en Forandring deri ved at tilføie noget Nyt. Det sidste Alternativ valgte man. Derved, siger jeg, at den i Genhold til Anordningen af 1814 gennemførte Retstilstand er blevet bekræftet, i det Mindste blev der bygget et nyt Tilleg paa denne Retstilstand. Man har ikke foretaget nogen Forandring i Anordningen af 1814, man har ikke foretaget nogen Forandring i den i Kraft af denne Anordning skabte Retstilstand, men man har bygget paa denne Retstilstand og føiet et Tilleg dertil. Naar man f. Ex. havde et Hus paa to Etager, og det viste sig, at der ikke var Rum nok i dette Hus, og man saa tog under Overveielse, om man skulde føie en Etage til paa dette Hus eller skaffe Rum ved at tilføie en ny Bygning, naar det havde været under Overveielse mellem Regjeringen og Representationen, naar man havde bestemt sig for den nye Tilbygning, og det var blevet til Lov, vilde det være et analogt Tilfælde med dette, om en Minister efter at have faaet en saadan Lov føiet igennem, vilde sige: Nu sætter jeg paa egen Haand den Etage til, hvis Udelæggelse netop er Forudsætningen for den givne Lovs Vedtagelse. Ganske det Samme er det, som den ærede Minister nu har gjort lige over for Loven af 1856. Den Gang blev man enig om i Stedet for at forandre den bestaaende Retstilstand at gjøre en Tilbygning til den, og efter at Regjeringen har faaet det sat igennem, siger den ærede Minister: Nu bygger jeg paa egen Haand en Etage til. Det tror jeg nu er en Fremgangsmaade, som